

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΥΠΟΥΡΓΟΣ

Κυρίες και Κύριοι,

Πρώτα απ' όλα εύχομαι καλή και δημιουργική χρονιά σε όλους. Η καινούργια χρονιά είναι μια χρονιά προκλήσεων αλλά και συνεχούς προσπάθειας για καλύτερα αποτελέσματα παντού, σε όλους τους τομείς. Στη σημερινή συγκυρία της οικονομικής αβεβαιότητας και αστάθειας που επικρατεί σε παγκόσμιο επίπεδο, πρέπει όλοι να σταθούμε στο ύψος των περιστάσεων και να δώσουμε τον καλύτερο εαυτό μας.

Είναι μεγάλη μου χαρά να παρίσταμαι στην πρώτη συνεδρίαση του ΕΣΚΑ για το 2008, ενός θεσμού άκρως σημαντικού, τόσο για τη σωστή λειτουργία της αγοράς, όσο και για την προστασία, ενημέρωση και ανάπτυξης της συνείδησης του καταναλωτή.

Το Εθνικό Συμβούλιο Καταναλωτή έχει σημαντικό ρόλο να διαδραματίσει στην κατεύθυνση της ενίσχυσης των δικαιωμάτων των καταναλωτών και να λειτουργήσει ως ένα από τα πιο χρήσιμα εργαλεία μας για την ομαλή λειτουργία της αγοράς και τη διασφάλιση του υγιούς και ελεύθερου ανταγωνισμού.

Στην έννοια της κατανάλωσης αντικατοπτρίζεται ο πολίτης που κάνει εμπορικές συναλλαγές, ο επιχειρηματίας που παράγει, ο έμπορος που διακινεί. Η κατανάλωση είναι στο επίκεντρο της οικονομικής δραστηριότητας και για αυτό έχει τεράστια σημασία το πώς διαμορφώνονται οι καταναλωτικές

συνήθειες, το αν υπάρχει εμπεδωμένη καταναλωτική συνείδηση, το αν και κατά πόσο γίνονται σεβαστά τα δικαιώματα του καταναλωτή.

Αν σε προηγούμενες δεκαετίες το ενδιαφέρον εστιαζόταν κυρίως στην παραγωγή, στην πρώτη δεκαετία του 21^{ου} αιώνα είναι πλέον κοινός τόπος πως το ενδιαφέρον πρέπει να μετατοπιστεί στην κατανάλωση.

Η κατανάλωση είναι συνυφασμένη με την καθημερινότητά μας. Αφορά την κάλυψη αναγκών αλλά αφορά και την κοινωνική θέση των Ελλήνων καταναλωτών. Δεν καλύπτει μόνο βιοτικές αλλά και κοινωνικές ανάγκες.

Έτσι παρά το γεγονός ότι η πλειοψηφία των καταναλωτών όταν ερωτάται δηλώνει πως καταναλώνει όσα προϊόντα χρειάζεται, μια πιο δεισδυτική διερεύνηση των δεδομένων καταδεικνύει ότι η κατανάλωση λειτουργεί και ως μέσο κάλυψης ψυχολογικών αναγκών ή κοινωνικής καταξίωσης. Σήμερα για παράδειγμα μιλάμε για shopping therapy, κάτι που θα ήταν αδιανόητο σε προηγούμενες εποχές.

Επιπρόσθετα, η αύξηση του βιοτικού επιπέδου, οι τεχνολογικές εξελίξεις, η ποικιλία προϊόντων και η υπερπροσφορά αγαθών, είναι παράγοντες που συμβάλουν στην αύξηση της κατανάλωσης και στην επέκταση του φάσματος των καταναλωτικών δραστηριοτήτων.

Όλα αυτά τα επισημαίνω για να καταλήξω σε μια διαπίστωση, στην οποία πιστεύω ακράδαντα. Όσο σημαντικά υπήρξαν τα συνδικάτα για την προστασία των δικαιωμάτων των εργαζομένων σε παλαιότερες εποχές, τόσο σημαντικό είναι στις μέρες μας να υπάρχει ένα υγιές, αντιπροσωπευτικό, συμμετοχικό, ισχυρό καταναλωτικό κίνημα.

Ένα καταναλωτικό κίνημα που θα λειτουργεί ως καταλύτης αλλά και ως εγγυητής της ορθής λειτουργίας της οικονομίας της αγοράς. Κίνημα το οποίο, όποτε το απαιτούν οι συνθήκες και οι περιστάσεις, θα έχει τη δύναμη να εφαρμόζει εναρμονισμένες πρακτικές με στόχο την υπεράσπιση των συμφερόντων των καταναλωτών από αθέμιτες πρακτικές που νοθεύουν τον ανταγωνισμό.

Αυτό είναι το καταναλωτικό κίνημα που χρειαζόμαστε και θέλω σήμερα να σας διαβεβαιώσω πως για το Υπουργείο Ανάπτυξης είναι στρατηγική επιλογή να εξασφαλίσει όλες τις θεσμικές, οργανωτικές και οικονομικές προϋποθέσεις προκειμένου να φτάσουμε σε αυτό το αποτέλεσμα.

Αξιοποιώντας την εμπειρία των υφιστάμενων καταναλωτικών οργανώσεων, αξιοποιώντας καλά παραδείγματα από χώρες του εξωτερικού με μακρόχρονη παράδοση στην οργάνωση των καταναλωτών, αξιοποιώντας νέες τεχνολογικές εφαρμογές και γόνιμες καινοτόμες ιδέες είμαστε αποφασισμένοι να στηρίξουμε ολόπλευρα την ενημέρωση του καταναλωτή και την αποτελεσματική εκπροσώπησή του.

Με την ευκαιρία αυτής της συνάντησης, προσωπικά θέλω να βγει ένα σαφές και καθαρό μήνυμα. Πολιτεία και κοινωνία είμαστε εδώ για να αναδείξουμε τα θέματα καταναλωτή. Και αυτό να το επιτύχουμε σε μια ορθή και μόνιμη βάση και όχι σε μια συγκυριακή και διαστρεβλωμένη όπως συχνά συμβαίνει έπειτα από κάποια θλιβερά και δυσάρεστα περιστατικά. Το ζητούμενο δεν είναι ο εντυπωσιασμός των 30 δευτερολέπτων στο δελτίο ειδήσεων, που ακολουθείται από τον εφησυχασμό. Το ζητούμενο είναι να βοηθήσουμε τον Έλληνα καταναλωτή να συνειδητοποιήσει και να ασκήσει τη δύναμή του. Να αποκτήσει καταναλωτική συνείδηση. Καταναλωτική συνείδηση στηριγμένη στην αλήθεια.

Για αυτό είναι καλό και χρήσιμο να βάζουμε κάποια πράγματα στη θέση τους, για να μην δημιουργούνται ψευδείς εντυπώσεις που τελικά κάνουν κακό και στην αγορά και στους καταναλωτές. Οι τιμές σε μια ελεύθερη αγορά διαμορφώνονται ελεύθερα.

Γνωρίζετε ότι από το 1992 και μετά, οι τιμές πώλησης στο σύνολο σχεδόν των αγαθών και στο σύνολο σχεδόν των τροφίμων και ποτών διαμορφώνονται ελεύθερα, με βάση την προσφορά, τη ζήτηση και τους κανόνες του υγιούς ανταγωνισμού, σε όλα τα στάδια παραγωγής και εμπορίας. Μόνη εξαίρεση αποτελούν τα οπωρολαχανικά και οι παιδικές τροφές, των οποίων οι τιμές τελούν ακόμα υπό το καθεστώς των ελεγχόμενων ειδών.

Αυτό βέβαια δε σημαίνει ότι πρέπει να αφήσουμε τα πράγματα στην τύχη τους. Κι εδώ θέλω να είμαι πολύ σαφής και συγκεκριμένος. Δε δαιμονοποιούμε το κέρδος. Η ιστορία έχει αποδείξει πως το κέρδος κινεί την οικονομία, αυξάνει τον εθνικό πλούτο, μεγεθύνει την ανάπτυξη, δημιουργεί θέσεις απασχόλησης.

Τι λέμε λοιπόν; Αν υπάρχει υγιές και δικαιολογημένο κέρδος χαιρόμαστε για την επιτυχία των επιχειρήσεών μας, των εμπόρων μας, των παραγωγών μας, των επαγγελματιών μας. Αν όμως έχουμε να κάνουμε με αδικαιολόγητα κέρδη ή κέρδη που προκύπτουν μέσα από αθέμιτες πρακτικές, εκεί είναι υποχρέωσή μας να παρέμβουμε.

Είτε πρόκειται για κατάχρηση δεσπόζουσας θέσης, είτε για εναρμονισμένες πρακτικές τιμών, είτε για ολιγοπωλιακές ή μονοπωλιακές καταστάσεις, είναι σταθερή και αμετακίνητη βούληση του Υπουργείου Ανάπτυξης, ο νόμος να εφαρμόζεται απαρέγκλιτα. Πρακτικές που νοθεύουν τον ανταγωνισμό δεν είναι ανεκτές και σε αυτό δεν κάνουμε πίσω. Η ελεύθερη αγορά πρέπει να λειτουργεί σε όλα τα επίπεδα, διαφορετικά γίνεται ασύδοτη αγορά κι αυτό είμαστε αποφασισμένοι να μην το επιτρέψουμε.

Κι εδώ πιστεύω πως ο ρόλος του καταναλωτικού κινήματος είναι τεράστιος. Διότι η πολιτεία οφείλει να κάνει το καθήκον της και ο καταναλωτής το δικό του καθήκον. Και μόνο ένα ισχυρό και αξιόπιστο καταναλωτικό κίνημα μπορεί να στέλνει τα μηνύματα εκεί που πρέπει, να πληροφορεί για τις πραγματικές συνθήκες στην αγορά, να εκφράζει τον προβληματισμό του καταναλωτή έναντι ζητημάτων που υφίσταται στην καθημερινότητά του και δεν μπορεί να τα προβάλλει μόνος του.

Φίλες και Φίλοι,

Οι πολιτικές και οι στόχοι μας για την αγορά, το εμπόριο και την προστασία των καταναλωτών αποτελούν βασικές πτυχές της συνολικής στρατηγικής της Κυβέρνησης για τη βιώσιμη ανάπτυξη και την σύγκλιση, την απασχόληση, την

κοινωνική συνοχή και τη διασφάλιση ενός υψηλού επιπέδου ποιότητας ζωής για όλους.

Συστηματοποιήσαμε, και εντατικοποιήσαμε τους ελέγχους. Ενεργοποιήσαμε την κείμενη νομοθεσία για ελέγχους και προστασία από τα παραεμπόριο. Συγκροτήθηκαν μικτά συνεργεία και έχουν υπερδιπλασιαστεί οι έλεγχοι. Με το νόμο 3377/2005 για το εμπόριο δρομολογήθηκαν δραστικά μέτρα για τον εκσυγχρονισμό και τη στήριξη του εμπορίου. Καθιερώθηκε ένα νέο θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας των Λαϊκών αγορών και ολοκληρώνουμε το πλαίσιο ίδρυσης και λειτουργίας Λαϊκών αγορών με προϊόντα βιολογικής γεωργίας. Θωρακίσαμε τις ανεξάρτητες αρχές και θεσπίσαμε το Συνήγορο του Καταναλωτή. Δημιουργήσαμε ένα δίκτυο δομών για την προστασία του καταναλωτή. Ενεργοποιήσαμε τη Γενική Γραμματεία Καταναλωτή. Σήμερα, όλες οι επώνυμες καταγγελίες καταναλωτών εξετάζονται και λειτουργεί με επιτυχία η γραμμή καταναλωτή (1520) , με αντικείμενο την πληροφόρηση και την επίλυση αποριών αλλά και την υποβολή καταγγελιών.

Τα βήματα είναι σημαντικά, αλλά υπάρχουν πολλά ακόμα που πρέπει να γίνουν. Εργαζόμαστε προς αυτή την κατεύθυνση. Εξετάζουμε μια ολοκληρωμένη δέσμη μέτρων η οποία όπως έχω δεσμευτεί θα ανακοινωθεί στα τέλη του μήνα. Δεν θέλω αυτή τη στιγμή να πω περισσότερα, θα έχουμε σίγουρα την ευκαιρία να συζητήσουμε διεξοδικά τα μέτρα που θα προταθούν και κυρίως να συμφωνήσουμε για την ολόπλευρη στήριξή τους.

Θέλω να σημειώσω πως αγορά σημαίνει διάλογος. Μπορούμε να συζητάμε υπεύθυνα κι από κει και πέρα μπορούμε να συμφωνούμε ή να διαφωνούμε. Γνωρίζετε προέρχομαι από την αγορά. Όπου καταλαβαίνω ότι μια συζήτηση μπορεί να φέρει αποτελέσματα θα την κάνω, επιδιώκοντας να βγει το πιο θετικό αποτέλεσμα για όλες τις πλευρές. Πιστεύω στην «αυτορρύθμιση της αγοράς» μέσα από το σεβασμό των κανόνων, των αρχών και των αξιών της ελεύθερης αγοράς.

Ό,τι καταστρατηγεί την ελευθερία οδηγεί στην ασυδοσία που πλήττει και τον καθημερινό καταναλωτή αλλά και τον φιλότιμο επιχειρηματία. Η ακρίβεια

είναι σαν το τανγκό. Χρειάζονται δύο για να φουντώσει. Ουδείς μπορεί να κερδοσκοπήσει μόνος του, όσο κι αν προσπαθήσει. Πρέπει να υπάρξουν καταναλωτές που θα επιβραβεύσουν διά των αγορών τους την αισχροκέρδεια. Γι' αυτό στην αγορά δεν ισχύει «το πίστευε και μη ερεύνα». Αντίθετα ισχύει το ερεύνα όσο περισσότερο μπορείς και έχει τα μάτια σου ανοιχτά.

Έτσι θα διαμορφωθούν οι συνθήκες εκείνες που θα δημιουργήσουν συνειδητοποιημένους, αλλά και υποψιασμένους καταναλωτές.

Και μόνο έτσι θα επιτύχει ο Έλληνας καταναλωτής, να απολαμβάνει προϊόντα και υπηρεσίες, με το μέγιστο δυνατό επίπεδο ποιότητας και ασφάλειας σε προσιτές τιμές.

Για αυτό δεν εφησυχάζουμε, επαγρυπνούμε, εντείνουμε τις προσπάθειές μας και θέλουμε τη συνεργασία όλων για να υπηρετήσουμε τον κοινό μας στόχο: την ομαλή λειτουργία της αγοράς. Είναι ακλόνητη πεποίθησή μου πως όλοι μαζί μπορούμε να βελτιώσουμε τα πράγματα με τρόπο δίκαιο για τους καταναλωτές και χρήσιμο για την οικονομία.

Θερμές ευχαριστίες σε όλους σας για τη συμμετοχή σας.